

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 31 ΜΑΪΟΥ 2024
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. Οφέλη του «ταξιδεύειν» σε ατομικό επίπεδο:

- ψυχοπνευματική ολοκλήρωση και ψυχική ευδαιμονία
- γνώσεις / ικανοποίηση της φιλοπεριέργειας
- ψυχαγωγία / διάπλαση ψυχής
- ευεξία ψυχής και σώματος
- ψυχική πληρότητα, διέξοδος από τον αγχωτικό τρόπο ζωής
- ψυχική ενδυνάμωση για ανταπόκριση στην ασφυκτική καθημερινότητα
- κατάρκτηση αυτογνωσίας
- εκτόνωση ανθρώπινης ψυχικής ενέργειας κι ανανέωση
- ενστερνισμός διαφορετικότητας

ΘΕΜΑ Β

B1. 1. β

2. β

3. α

4. α

5. γ

B2. α. Πρόθεση της συντάκτριας είναι **να αποδείξει** τη θέση της ότι τα ταξίδια μπορούν να χαρίσουν πολυτιμες κι ανεξίτηλες στη μνήμη στιγμές και κατ' επέκταση **να πείσει** για την ανεκτίμητη αξία τους. **Αιτιολογεί** τη θέση της αναφέροντας ότι τα ταξίδια συνδυάζουν στοιχεία που χρειάζεται ο άνθρωπος ώστε να αναπτυχθεί ψυχικά και πνευματικά και εν τέλει να ευτυχήσει. Επίσης, ένα «απλό» ταξίδι μπορεί να προσφέρει σε όποιον είναι φιλομαθής πνευματικές κατακτήσεις και απεριόριστη ψυχαγωγία αλλά και ψυχική και σωματική υγεία.

β. **έτσι ώστε** = αποτέλεσμα

Αν και = εναντίωση

ή = διάζευξη

καθώς και = προσθήκη

Συμπερασματικά = συμπέρασμα

B3. Βιοματικός χαρακτήρας

1. **α' ενικό ρηματικό πρόσωπο** -> αναφέρονται ατομικές εμπειρίες κατά την επίσκεψη του Καζαντζάκη στην Άνω Αίγυπτο («Πηγαίνω», «Συλλογίζουμαι»)

2. **καταγραφή προσωπικών σκέψεων** με το ρήμα «Συλλογίζομαι» μέσα από το οποίο ξετυλίγει το συλλογισμό του για το τι έκανε εντύπωση στους πρώτους Έλληνες επισκέπτες της Αιγύπτου.
3. χρήση **θαυμαστικού** ως σημείου στίξης για έκφραση έκστασης («των Ελλήνων!»)

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Για το ποιητικό υποκείμενο το ταξίδι λειτουργεί ως:

- φυγή από το πνιγηρό συναίσθημα και από μία οδυνηρή και δυσβάστακτη συναισθηματική κατάσταση («σα θηλιά το λαιμό»)
- απόδραση από την ψυχική του οδύνη («μες στην καρδιά με δαγκώνει σα φίδι»)
- τρόπος αποφυγής της επικοινωνίας με τον συνάνθρωπο («ψυχή να μη βρίσκω ... και βουβό»), ίσως και πλήρωσης της ανάγκης για ενδοσκόπηση. Το ταξίδι για το ποιητικό υποκείμενο είναι μία διαρκής περιπλάνηση («Το δρόμο μου αργά να τραβώ, να τραβώ»)
- ανάγκη ψυχικής απομόνωσης και απομάκρυνσης από θετικά συναισθήματα, ίσως και την ερωτική συναναστροφή
- λύτρωση – απόδραση από τη διάψευση των προσδοκιών του και την ματαιώση

Κειμενικοί δείκτες

- παρομοιώσεις: «σα θηλιά», «σα φίδι»
- μεταφορές: «στην καρδιά με δαγκώνει», «κόσμο τυφλό και βουβό»
- επανάληψη: «να τραβώ, να τραβώ»
- α' ενικό πρόσωπο
- β' ενικό πρόσωπο
- εικόνες: «κλεισμένα τα σπίτια, τα τζάκια σβησμένα»
- ασύνδετο σχήμα: «πλατιά ερημιά ... αστέρι κανένα»
- σημεία στίξης

ΘΕΜΑ Δ

Άρθρο

Τίτλος

1^ο Ζητούμενο:

Ψυχική εκτόνωση και αναζωογόνηση:

- Διέξοδος από την καθημερινότητα, τις υποχρεώσεις, τα προβλήματα, τον αγχωτικό τρόπο ζωής.
- Νέες εμπειρίες, εικόνες, επαφή με διαφορετικό τρόπο ζωής, πολιτισμούς, ανθρώπους, τα οποία λειτουργούν αναζωογονητικά.
- Δημιουργία αναμνήσεων, που λειτουργούν λυτρωτικά ως παρακαταθήκη, στις οποίες αναμνήσεις μπορεί να καταφύγει ο άνθρωπος.

- Ανάκτηση ψυχικών δυνάμεων λόγω της δυνατότητας να εκπληρώσει επιθυμίες, όνειρα, όπως τη γνώση «του άλλου», τη βίωση εμπειριών εκτός της καθημερινότητας.
- Ανανέωση του ανθρώπινου ψυχισμού μέσα από την επαφή με τη φύση και τις κουλτούρες.

2^ο Ζητούμενο:

Εθελοντισμός:

- Ανιδιοτελής προσφορά
- Ψυχική ικανοποίηση – πληρότητα
- Απόκτηση δεξιοτήτων και εμπειριών

Τέχνη:

- Δημιουργική εκτόνωση
- Καλλιέργεια πνεύματος
- Αισθητική συγκίνηση
- Απαντήσεις σε ερωτήματα μέσω ταύτισης με ήρωες βιβλίου

Αθλητισμός:

- Ευεξία ψυχής και σώματος
- Κοινωνικοποίηση
- Διοχέτευση ενέργειας
- Αυτογνωσία
- Ικανοποίηση

Επαφή με τη φύση:

- Ψυχική γαλήνη, ηρεμία
- Αναγνώριση της απλότητας αλλά και της αξίας του κύκλου της ζωής
- Οικολογική συνείδηση, ευαισθητοποίηση, σεβασμός στο οικοσύστημα
- Αυτρωτική επαφή με τα ζώα

Επικοινωνία με τον συνάνθρωπο – φιλία:

- Συζήτηση, έκφραση συναισθημάτων
- Συμπαράσταση
- Απόδραση από την μοναξιά
- Αφορμή για αυτοκριτική → αυτογνωσία – αυτοβελτίωση
- Συντροφικότητα

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΠΑΠΠΑ ΕΛΕΝΗ

ΜΑΡΙΝΟΥ ΡΩΞΑΝΗ

ΤΣΙΒΓΕΛΗ ΙΩΑΝΝΑ

ΔΙΠΛΑ ΑΘΑΝΑΣΙΑ